

ת"פ 35162/04/16 - משרד הכלכלה ותעשייה נגד למרה זויטיאשוילי

בית משפט השלום בקריית גת - בשבתו בבימ"ש אשקלון

ת"פ 35162-04-16 ותעשייה נ' זויטיאשוילי
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני
בפני כבוד השופטת נועה חקלאי
מאשימה משרד הכלכלה ותעשייה
נגד למרה זויטיאשוילי
נאשמת

החלטה

1. בפני בקשה להורות על ביטול כתב האישום שהוגש כנגד הנאשמת, בשל פסול או פגם שנפל בכתב האישום. כן נטען כי קמה לנאשמת הגנה מן הצדק בשל אכיפה בררנית ואכיפה דווקנית.
2. כנגד הנאשמת הוגש כתב אישום המייחס לה עבירה של מכירת מצרך במהלך העסק במחיר העולה על המחיר הקובע בניגוד לסעיפים 11(א) +34 (א) לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשנ"ו 1996 (להלן - "חוק הפיקוח") (5 יחידות עבירה).

על פי עובדות כתב האישום הנאשמת שהינה בעלת חנות, העסיקה עובדת בתפקיד מוכרת בחנות, וביום 22.7.15 בביקורת יזומה של מבקרת מטעם המפקח על המחירים במשרד הכלכלה, מכרה הנאשמת באמצעות העובדת, בחנות במהלך עסקה, 5 מצרכים שונים במחיר העולה על המחיר הקובע (שמנת מתוקה, חלב בשקית, חמאה, גבינה לבנה, שמנת חמוצה).

ביטול כתב אישום עקב פגם

3. לטענת ב"כ הנאשמת, הנאשמת כלל לא היתה בחנות בעת המכירה ולא ניתן לראות בה "מוכרת". על כן, לשיטתו, לא ניתן ליחס לה עבירה של מכירת מצרך, אלא לכל היותר ניתן היה ליחס לה עבירה של כשל בפיקוח על המוכרת.
 4. אין בידי לקבל טענה זו.
- בעניין זה מקובלת עלי עמדת ב"כ המאשימה כי יש לראות בנאשמת כמבצעת העבירה (בכפוף לכך שהדברים יוכחו בשלב שמיעת הראיות).
- ראשית סעיף 11 לחוק הפיקוח קובע: "לא ימכור אדם במהלך עסקו מצרך... במחיר העולה על המחיר הקובע". מעובדות כתב האישום עולה כי העסק הוא עסקה של הנאשמת ולא של העובדת.
- שנית סעיף 1 לחוק הפיקוח קובע: "מכירה- הקניית מצרך כנגד תמורה, ... ולרבות הצעה למכירה". בעניינו, מטעונו המאשימה עולה כי יש בידיה ראיות המוכיחות כי מי שהציעה למכירה את המצרכים וקבעה באופן בלעדי את מחירי המצרכים, היא הנאשמת ולא העובדת.

5. צודקת המאשימה כי ניתן לייחס לנאשמת את ביצוע העבירה **באמצעות אחר**, בהתאם להוראת סעיף 29 לחוק העונשין התשל"ז 1977 (להלן - "חוק העונשין").

טוענת המאשימה כי בידיה ראיות המוכיחות כי התקיימו הנסיבות המוזכרות בסעיף 29(ג)(3), (4) לחוק העונשין, קרי שהעובדת אשר עשתה את המעשה היתה נעדרת "מחשבה פלילית" ועשתה את המעשה מתוך "טעות במצב דברים" ולפיכך, על פי סעיף זה, יש לראות בנאשמת כמבצעת העבירה באמצעות העובדת.

6. הטלת האחריות על הנאשמת, מתיישבת עם תכליתו של החוק- מניעת הפקת רווח בלתי הוגן במכירת מצרכים ושירותים.

תכליתו של החוק מחייבת הטלת האחריות על מפיק הרווח, ולא על הקופאי אשר הועסק על ידו, אשר עשה את הפעולה הפיזית של קבלת התשלום מהקונה והכנסתו לקופת העסק.

ביטול כתב אישום בשל הגנה מן הצדק - אכיפה בררנית

7. לטענת ב"כ הנאשמת קמה לנאשמת הגנה מן הצדק בשל אכיפה בררנית, זאת משום שלא הוגש כתב אישום כנגד העובדת, אלא אך ורק כנגד הנאשמת. לדבריו עסקינן באי שוויון פסול.

8. אין בידי לקבל טענה זו, בוודאי לא בשלב זה של הדיון.

9. אכיפה בררנית משמעה פגיעה בשוויון בפני החוק. כפי שנקבע בבג"צ 6396/96 זקין נ' ראש עיריית באר-שבע, פ"ד נג(3) 289,305:

"אכיפה בררנית היא אכיפה הפוגעת בשוויון במובן זה שהיא מבדילה לצורך אכיפה בין בני-אדם דומים או בין מצבים דומים לשם השגת מטרה פסולה, או על יסוד שיקול זר או מתוך שרירות גרידא."

10. טענה זו של אכיפה בררנית דרושה הוכחה בראיות. הנאשמת לא הציגה ולו תשתית ראייתית בסיסית לכך.

העובדה כי לא הוגש כתב אישום כנגד העובדת אינה מלמדת לכשעצמה על אכיפה בררנית ואי שוויון פסול. יכול והדבר נעוץ במעמדם השונה, בחלקם השונה באחריות, בשיקולים ראייתיים, ולא כפי שנטען לצורך השגת מטרה פסולה או בשל שיקול זר.

כך למשל, סעיף 36 לחוק פיקוח קובע הגנה לעובד "אם יוכיח שפעל בשם מעבידו או בשם מרשהו ובהתאם להוראותיו, וכי האמין בתום לב שאין במעשהו משום עבירה על חוק זה".

11. לפיכך, לא ניתן לקבוע ללא שמיעת הראיות כי התקיים אי שוויון פסול המקים הגנה מן הצדק.

ביטול כתב אישום בשל הגנה מן הצדק - אכיפה דווקנית

12. לטענת ב"כ הנאשמת קמה לנאשמת הגנה מן הצדק אף בשל אכיפה דווקנית.

לשיטתו בנסיבות תיק זה היה מקום לפנות להליך של כופר, זאת בשים לב שהרווח האסור שהפיקה הנאשמת

כתוצאה ממכירה מעל המחיר הקובע, אינו עולה על 150 ₪ לכל התקופה ואינו מצדיק נקיטת הליך פלילי והכתמתה בהרשעה פלילית. ב"כ הנאשמת הפנה להצעת חוק אשר מציעה לקבוע עבירות אלה כעבירות מנהליות שתתקיים לגביהן אכיפה מנהלית. לשיטתו עמדתה של המאשימה שלא לפנות להליך של כופר מהווה רדיפה, התעמרות, התנכלות, אכיפה כוחנית וטורדנית, שימוש באופן בלתי מידתי בהליך הפלילי, היטפלות ורדיפת הרש.

13. אין בידי לקבל טענות אלה בשלב זה של הדיון.

ב"כ הנאשמת לא הביא ולו ראשית ראיה לכך שהרשות השלטונית הפעילה את שיקול דעתה שלא מטעמים ענייניים אלא בשל רדיפה, התעמרות, כוחנות טורדנות כנטען לעיל.

אף לא הוצגה ולו ראשית ראיה לכך שכלל הרווח האסור מסתכם בסך של 150 ₪ כנטען.

14. המרה של כתב אישום בהליך של כופר היא סוגיה הנתונה לשיקול דעת המאשימה. לטענת ב"כ המאשימה נבחנה האפשרות של ניתוב התיק להליך של כופר, אולם התיק נמצא כלא מתאים בנסיבות העניין.

15. טענות באשר לאופן הפעלת שיקול הדעת של המאשימה, קרי טענות בדבר רדיפה, התעמרות, התנכלות, חוסר סבירות, כל אלו טעונות הוכחה ודין להתברר במהלך שמיעת הראיות. (ראו בעניין זה בג"ץ 2575/15 **רפת בערבה בע"מ נ' נציב מס הכנסה** תק-על 2015(2) 10377 (07/06/2015); בג"ץ 7731/12 - **יב ורד הכרמל בעמ ואח' נ' מדינת ישראל**, תק-על 2013(1), 1656 (14/01/2013); בג"ץ 3307/07 **משאלי נ' מס ערך מוסף - נתניה** (לא פורסם, 25.4.2007)).

16. באשר לטיעונים בדבר מתחם העונש ההולם לעבירה המיוחסת לנאשמת ולפסיקה הנוהגת, טיעונים אלו מקומם יפה לשלב הטיעונים לעונש ולא לבקשה לביטול כתב אישום בשל הגנה מן הצדק.

17. לאור כל האמור, הבקשה לביטול כתב האישום נדחית.

18. המזכירות תודיע בדחיפות לצדדים.

19. ביום 25.9.17, במועד הדיון, יתבקש ב"כ הנאשמת ליתן מענה לכתב האישום.

ניתנה היום, ד' תשרי תשע"ח, 24 ספטמבר 2017, בהעדר הצדדים.